Lietas Nr. C38058215
Lietas arhīva Nr. C-0159-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valkā 2016.gada 4.aprīlī

Valkas rajona tiesa:
šādā sastāvā: tiesnese S.Dreija
tiesas sēdes sekretāre S.Miķelsone,
piedaloties prasītājam /pers. D/,
atbildētājam /pers. R/,

atklātā tiesas sēdē 2016.gada 21.martā izskatīja civillietu **/pers. D/** maza apmēra **prasības pieteikumā pret /pers. R/ par naudas piedziņu.**

APRAKSTOŠĀ DAĻA

2015.gada 30.novembrī prasītājs /pers. D/ iesniedza maza apmēra prasības pieteikumu pret atbildētāju /pers. R/ un lūdza piedzīt no atbildētāja zaudējumus 640 EUR, tiesāšanās izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2014.gada pavasarī atbildētājs neuzmanīgi rīkojies ar uguni - dedzinājis ugunskuru savā īpašumā Palsmanes pagastā, kā rezultātā aizdegusies kūla un uguns pārmetusies arī uz prasītājam piederošajiem upeņu krūmu stādījumiem. Atbildētājs nav spējis kontrolēt paša izraisīto ugunsgrēku, kā rezultātā uguns gandrīz pilnībā iznīcinājusi viņa ģimenei piederošo upeņu krūmu lauku nekustamajā īpašumā /Nosaukums/ Palsmanes pagastā un daļēji nopostījusi blakus esošo kaltes ēku, jo sadegušas ēkas durvis (vārti). Vēlēdamies saglabāt labas kaimiņu attiecības un izrādot sapratni pret atbildētāju, atteicies no iespējas ierosināt krimināllietu pret viņu. Tā rezultātā /datums/ atbildētājs pašrocīgi viņam uzrakstījis parādzīmi, kurā norādījis, ka viņam nodarītos zaudējumus 640 EUR apmērā atlīdzinās līdz /datums/, bet to nav izpildījis. Sākotnēji atbildētājs telefoniski solījis zaudējumus atlīdzināt tuvākajā laikā. Šā gada pavasarī ar SMS starpniecību atbildētājs paziņojis savu apņemšanos sākt maksāt, taču arī šo solījumu nav pildījis.

/datums/iesniedzis Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļā pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Ar Valkas rajona tiesas zemesgrāmatas nodaļas tiesneses Valsts amatpersona /datums/lēmumu izbeigta tiesvedība lietā Nr./numurs/, jo tiesa saņēmusi parādnieka atbildi, ka viņš saistību neatzīst.

Vēlas, lai tiesa piedzītu no atbildētāja visu pamatparāda summu 640 EUR un visus faktiskos izdevumus, kas viņam radušies saistībā ar parāda atgūšanu - samaksāto valsts nodevu 96 EUR, ar brīdinājuma izsniegšanu saistītos izdevumus - 7,47 EUR, pasta izdevumi tiesai - 4,70 EUR, par advokāta palīdzība (juridiskas konsultācijas. Pieteikuma sagatavošana saistības piespiedu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā un šī pieteikuma sagatavošana tiesai) - 130 EUR. Kopā tiesāšanās izdevumi 142,17 EUR.

Prasītājs nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs par prasības pieteikumu tiesai sniedza rakstveida paskaidrojumu, kurā prasību neatzina. Norādīja, ka parādzīme nav tiesiski noslēgta. Neviens nav pierādījis cēloņsakarību starp it kā viņa dedzināšanu un prasītāja degošajām durvīm. Uzskata, ka tiesai būtu pienākums noskaidrot visus apstākļus. Norāda, ka nav sadedzinājis prasītāja klēts durvis. Atsaucoties uz Civillikuma 1417.panta nosacījumiem, uzskata, ka durvju summa 640 EUR nav pamatota. Šādu it kā parādzīmi toreiz parakstījis, jo bijis nobijies un aiz maldības. Baidījies, ka viņu varētu fiziski vai emocionāli iespaidot. Tāpat parādzīmē trūkstot vismaz vienas sastāvdaļas - gribas izteikuma. Neesot pierādīti zaudējumu atlīdzināšanas pamatnosacījumi. Nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26}pantu un tiesneses 2015.gada 30.decembra lēmumu lieta nolikta izskatīšanai mutvārdu procesā.

Tiesas sēdē prasītājs prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un pamatiem, lūdza to apmierināt. Papildus paskaidroja, ka ar atbildētāju kopā vienojušies par nodarīto zaudējumu summu – par durvīm 140 EUR un 500 EUR par viena hektāra platībā nodegušajiem upeņu krūmiem un plēves segumu, kas daļēji segtu zaudējumus. Galdniecībā viņš noskaidrojis, ka tā apmēram izmaksātu jaunu durvju izgatavošana. Tās nav izgatavotas, jo atbildētājs vēl nav samaksājis. Upeņu krūmi labākajā gadījumā ataugs trīs gadu laikā, un līdz tam ražas nebūs. Atbildētājs ugunskuru dedzinājis pie mājas trīs dienas, /pers. M/ viņam pat aizrādījis. Ugunsgrēka laikā atbildētājs bijis uz vietas, piedalījies dzēšanā, toreiz nav bijis šaubu par atbildētāja vainu. Viņš arī paļāvies uz atbildētāja godprātību. Atbildētājs stāstījis, ka ir mednieks, un, ja tiks sodīts, zaudēs ieroča glabāšanas atļauju. Kaimiņos atbildētājs dzīvojis neilgi, nekādu attiecību viņu starpā nav bijis. Uzskata, ka atbildētāja norādītajam par bailēm no izrēķināšanās nav nekāda pamata.

Tiesas sēdē atbildētājs prasību neatzina, uzturēja spēkā rakstveida paskaidrojumu. Paskaidroja, ka viņš nav vainīgs dedzināšanā, un lietā par viņa vainu nav nekādu pierādījumu. Atzina, ka /datums/bijis uz vietas un dzēsis ugunsgrēku, bet kurš aizdedzinājis viņa pļavu – nezina, ar vēju uguns nokļuvusi prasītāja upeņu laukā un degusi arī klēts siena ar norādītajām durvīm. Bijis uz vietas, piedalījies dzēšanā, tur bijis daudz cilvēku. Pēc notikuma runājušies, un viņš prasītājam stāstījis, ka ir mednieks. Apstiprināja, ka pašrocīgi /datums/uzrakstījis parādzīmi, kurā apņēmies zaudējumus atlīdzināt, bet tas nav tiesisks dokuments, jo nav piedalījušies liecinieki. Tāpat apstiprināja, ka prasītājs atnācis pie viņa, un vienojušies par zaudējumu summu. Sākumā bijusi doma maksāt, bet nav sanācis naudas. Viņš tur nodzīvojis tikai gadu. Apstiprināja, ka īsziņā prasītājam solījies maksāt, prasījis, lai atsūta ziņas par bankas kontu, bet uz to prasītājs nav atbildējis. Nav vērsies policijā, lai tiktu noskaidrota dedzināšanā vainīgā persona.

MOTĪVU DAĻA

Uzklausījusi prasītāja un atbildētāja paskaidrojumus, novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus to kopumā un kopsakarā, tiesa atzina, ka prasība apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa paredz, ka pusei nav

jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Lietā nav strīda, ka /datums/Smiltenes novada /adrese/izcēlās ugunsgrēks, kura laikā dega mūra ēkai 12x12 jumts 15 kvm un siena 15 kvm, pamestai ēkai degusi koka siena 45kvm, deguši upeņu stādījumi viena hektāra platībā un divu hektāru platībā kūla. Minētais fakts reģistrēts /datums/notikumu žurnālā ar Nr./numurs/, un par to VUGD VRB Smiltenes posteņa vada komandiera vietnieks seržants /pers. I/ /datums/sastādīja aktu par ugunsgrēku Nr./numurs/, kura kopija pievienota lietai.

Atbildētājs apšaubīja akta sastādīšanas faktu, jo nebija redzējis, ka to notikuma vietā ugunsdzēsēji stādītu, bet atzina, ka aktā norādītās ziņas atbilst patiesībai.

Tāpat lietā nav strīda, ka nodega prasītājam piederošie upeņu stādījumi 1 ha platībā un seguma plēve, kā arī durvis (vārti), un degšanas rezultātā nodarīto zaudējumu apmērs ir 640 EUR kopsummā.

Lietā ir strīds par to, vai atbildētājam degšanas rezultātā nodarītie zaudējumi ir jāatlīdzina prasītājam.

Prasījumu par zaudējumu piedziņu prasītājs pamato ar /datums/ atbildētāja pašrocīgi uzrakstītu rakstu, kurā norādīts: ,,Es, /pers. R/ apņemos segt zaudējumus /pers. D/ par upeņu lauka izdekšanu un durvju sadekšanu 640 E apmērā. Zaudējumus apņemos sekti līdz /datums/gadam šim datumam. /datums//pers. R/ (paraksts) P.K. /personas kods/." Minētā dokumenta oriģināls pievienots lietai.

Civillikuma 1431.pants noteic, ka akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesības.

Savukārt Civillikuma 1432.pants noteic, kas klusējot vai noteikti izteic savu piekrišanu, tas ar to ir pieņēmis darbību ar visām tās tiesiskajām sekām un nevar vairs vēlāk savu piekrišanu ierobežot.

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka viņa sastādītais un parakstītais dokuments būtu apstrīdēts vai atzīts par spēkā neesošu, līdz ar to tas ir spēkā un saistošs pusēm.

Ar dokumenta pašrocīgu sastādīšanu un parakstīšanu atbildētājs skaidri un nepārprotami izteica savu gribu atlīdzināt zaudējumus par nodegušajiem upeņu stādījumiem un durvīm, līdz ar ko atzina savu vainu dedzināšanā, ar kuru tika nodarīti zaudējumi prasītājam 640 EUR apmērā.

Tiesa uzskata, ka pastāv cēloniskais sakars starp prettiesisko atbildētāja rīcību un zaudējumiem, kā to noteic Civilprocesa likuma 1775.pants, kas paredz, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Civillikuma 1828.pants noteic, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat viņam nav jāpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.

Nav strīda, ka saistības izpildes termiņš iestājās 2015.gada 1.jūnijā, bet atbildētājs saistību neizpildīja.

Kā tiesai paskaidroja atbildētājs, arī pēc saistības izpildes termiņa iestāšanās viņš solījis prasītājam, ka to pildīs.

Tiesa uzskata, ka prasītājs prasījuma pamatotību par zaudējumu piedziņu ir pierādījis, savukārt atbildētājs savu iebildumu pamatošanai nav iesniedzis nekādus pierādījumus, līdz ar to tie atzīstami par nepamatotiem.

Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenami zaudējumi 640 EUR apmērā.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka tiesai pienākumu spriedumā par naudas summu piedziņu norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus un norādīt arī procentu apmēru. Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no nesamaksātā galvenā parāda.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Tiesas izdevumi šajā lietā ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Tā kā prasība tiek apmierināta pilnībā, no atbildētāja prasītāja labā piedzenama samaksātā valsts nodeva 96 EUR; ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu nosūtīšanu un piegādāšanu 4,70 EUR un ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi 7,47 EUR citā tiesas procesā, iesniedzot tiesā pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 3.punktu. Kopā tiesas izdevumi 108,17 EUR.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja ar lietas vešanu saistītos izdevumus par advokāta palīdzības samaksu 130 EUR kopsummā, kas pierādīti ar /datums/kvīti sērija VA Nr.045038 par juridisku konsultāciju un pieteikuma sagatavošanu zemesgrāmatu nodaļai 60 EUR un ar /datums/kvīti sērija VA Nr.045051 par maza apmēra prasības pieteikuma sagatavošanu un juridisku konsultāciju 70 EUR, ko izrakstījusi zvērināta advokāte Valsts amatpersona. Kvītis pievienotas lietai.

Ievērojot Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta ,,a" apakšpunktu, panta otro un ceturto daļu, mantiskās prasībās, kuru summa nepārsniedz 8500 EUR prasītājam atlīdzināmi izdevumi advokāta palīdzības samaksai to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30% no prasījuma apmierinātās daļas, un pirmās instances tiesā atlīdzināmie izdevumi nedrīkst pārsniegt 50% no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Aprēķins: 30% no prasības summas 640 EUR= 192 EUR; 50% no 192 EUR=96 EUR (atlīdzināmie izdevumi pirmās instances tiesā).

Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenami izdevumi advokāta palīdzības samaksai 96 EUR apmērā.

Kopā no atbildētāja prasītāja labā piedzenami tiesāšanās izdevumi 204,17 EUR.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204^{1}.pantu, atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 44., 97.,189.-193.,195.,199., $204.^{1}$, $250.^{27}$, 415.panta pirmo daļu tiesa

nosprieda:

prasības pieteikumu apmierināt un piedzīt no /pers. R/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/, par labu **/pers. D/,** personas kods /personas kods/, **zaudējumus 640 EUR** un **tiesāšanās izdevumus 204,17 EUR**, **kopējo summu 844,17 EUR** (astoņi simti četrdesmit četri euro un 17 centi).

Parāda summa ieskaitāma /pers. D/ norēķinu kontā Nr./numurs/AS ,,Swedbank".

Noteikt tiesības /pers. D/, par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā no parāda pamatsummas.

Noteikt /pers. R/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

Spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2016.gada 4.aprīļa, ievērojot Civilprocesa likuma $440.^{2}$panta nosacījumus. Apelācijas sūdzība iesniedzama Valkas rajona tiesā.

Tiesnese S.Dreija